

Tilbage melding på tema-workshops om eksamensprojektet i kommunikation og it A

Den 12. og den 26. september blev der afholdt temaworkshops om eksamensprojektet i kommunikation og it A i hhv. København og Vejle. Dagsordenen begge steder var bygget op omkring et kort oplæg om eksamensprojektets formalia, et kort læreroplæg med ideer til indhold, form og tilrettelæggelse og derefter drøftelser og spørgsmål til eksamensprojektet mm.

Inden jeg nedenfor kort sammenfatter indholdet i gruppe- og plenumdrøftelserne, og besvarer de spørgsmål, der blev rejst på de to workshops, vil jeg gerne rette en stor tak til Anna Fenger-Grøn fra Sukkertoppen Gymnasium og Torben Holst Rendboe fra Vejle Tekniske Gymnasium for at lægge hus til, sørge for forplejning og lave inspirerende ideoplæg ifm. de to workshops ☺

En række spørgsmål og problemstillinger, som blev nævnt i forbindelse med eksamensprojektet, men også ifm. det forestående studieområdeprojekt og mere generelt, var:

- Ensartethed i eksamensbedømmelsen på KIT A og C
- Holdninger til centralt stillet opgave (i stedet for at læreren udarbejder cases)
- Empiribegrebet i KIT
- Eksterne aktører som vurderer eksamensprojektet
- Projektafleveringsdato
- Mulig platform for deling af opgaveideer
- Muligheden for at arbejde med produkt i studieområdeprojekt
- Multimodale elementer i eksamensprojektet
- Måder at synliggøre arbejdsprocessen for elever på
- Cases der er hhv. åbne, mere rammesat og mere låst

Det vil i denne sammenhæng føre for vidt at skrive uddybende om diskussionerne ifm. alle disse punkter, så i det følgende vil jeg dels besvare de konkrete spørgsmål, der blev stillet undervejs, dels komme med henvisninger til, hvor man kan læse mere. Endelig vil jeg anbefale deltagelse i skoleårets FIP-kursus i marts.

Konkrete spørgsmål til eksamensprojektet

Spørgsmål: På side 18 i vejledningen står der "Som underviser vil man kunne udlevere det afsluttende projekt på forskellige tidspunkter i 5. semester". Hvad menes der med 5. semester? Er det ikke retteligt 6. semester, eller er det fordi, man ikke regner grundforløbet med?

Svar: Udleveringen af det afsluttende projekt kan finde sted på forskellige tidspunkter i elevernes 6. semester (dvs. typisk i foråret i 3g).

Spørgsmål: Eleverne arbejder med eksamensprojektet i grupper, men eksamineres i projektet individuelt. Er der krav om, at man skal lukke eleverne ind i et isoleret rum, hvor de ikke kan kommunikere med hinanden, indtil alle har været oppe?

Svar: Der er ikke nogen regler i eksamensbekendtgørelsen om, at eleverne skal lukkes inde i et isoleret rum i disse tilfælde. Det er derfor op til, hvad der står i fagets vejledning og skolernes lokale praksis. Der står ikke noget i vejledningen til kommunikation og it A herom.

Spørgsmål: I eksamensprojektet arbejder mange elever med eksterne aktører og autentiske cases, hvilket gør projektet både meget virkelighedsnært og vedkommende for eleverne. I læreplanen står der, at "Det afsluttende projekt må ikke forinden være evalueret af læreren/eksaminator overfor eksaminanderne" (4.3 Prøveform). Betyder det, at eksterne aktører heller ikke må evaluere elevernes projekt?

Svar: Der er ikke noget i vejen for, at fx virksomheder evaluerer opgaverne inden eksamen. Det er eksaminator/censor, der ikke må have evalueret opgaverne. Man skal dog være opmærksom på, at der kan være vurderingsforskelle mellem virksomhederne og lærerne, hvilket kan skabe nogle uheldige situationer for eleverne. Det er derfor vigtigt, at eleverne er bevidste om, at en lærer og en ekstern aktør ikke nødvendigvis har de samme vurderings- og bedømmelseskriterier.

Spørgsmål: Afleveringstidspunktet for eksamensprojektet er senest en uge inden eksamensperiodens begyndelse. Må eleverne ændre på projektet efter at det er afleveret og inden eksamensperiodens begyndelse?

Svar: Som udgangspunkt kan eleverne ikke ændre projektet efter de har afleveret. Der kan selvfølgelig være særlige tilfælde, hvor skolen kan give eleverne lov til det, hvis fx eleven har afleveret en forkert besvarelse eller lign., men ellers ikke.

Konkrete spørgsmål til SOP

Spørgsmål: Kan der arbejdes med produkter i studieområdeprojekt?

Svar: I nogle fag indgår metoder til udvikling og fremstilling af produkter, og de metoder kan, hvis faget indgår, være relevante i studieområdeprojektet. Man skal her være opmærksom på, at det er de faglige mål for studieområdet, og bedømmelseskriterierne for studieområdeprojektet, der er gældende ved bedømmelsen, og her indgår bedømmelsen af et produkt ikke. Eleven får altså på ingen måde "credit" for produktet, kun for analysen, teoretiseringerne, refleksionerne (med inddragelse af begreber, teori, koncepter fra faget!).

Der er mange fagligheder, der kan indgå i et SOP. Og i forlængelse heraf, kan der være forskellige traditioner for, hvordan man bearbejder problemstillinger. Her kan en del af bearbejdningen af problemstillingen antage form af noget produktlignende, som godt kan rummes i en skriftlig opgavebesvarelse. Vejlederne skal være opmærksomme på, at fokus i SOP overvejende er på undersøgelse, analyse, bearbejdning af teori og empiri, faglig viden og fordybelse samt valg af metodiske tilgange, og dertil forståelsen og refleksionen over dette arbejde.

Fysiske produkter kan ikke indgå som en del af selve SOP-opgavebesvarelsen, da der er tale om en individuel skriftlig opgavebesvarelse, der afleveres elektronisk i samlet format på Netprøver. En fysisk udgave af et produkt kan dog godt, efter elevens egen vurdering, inddrages i elevens mundtlige præsentation på linje med anvendelsen af en PowerPoint, som en visualisering af fagligheden. Det forudsættes i denne sammenhæng, at den fysiske genstand i dokumenteret og/eller forklaret form er en integreret del af det skriftlige produkt. Jf. FAQ for studieområdet på emu.dk - <https://www.emu.dk/htx/studieområdet/faq>

Spørgsmål: Under 4.3 Bedømmelseskriterier i læreplanen er først opřidset kriterierne for hhv. rapport og mundtlig pręsentation. Senere står der: "Ved flerfaglig pręve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at: - behandle problemstillinger i samspil med andre fag - demonstrere viden om fagets identitet og metoder". Men når eksamensprojektet er en enkeltfaglig pręve, hvordan skal denne sætning så forstås?
Svar: Med formuleringen fra 4.3 Bedømmelseskriterier henvises der til den flerfaglig pręve SOP.

Læs mere!

På emu.dk er der udarbejdet forskellige materialer, der uddyber og understøtter læreplan og vejledning til studieområdet (SO) og studieområdeprojektet (SOP). Materiale er fortrinsvist udarbejdet af fagets fagkonsulenter med udgangspunkt i kendte problemstillinger:

<https://emu.dk/htx/studieområdet/supplerende-om-so-og-sop>

Ved at følge linket kan I finde følgende supplerende materiale:

- En kort afklaring af empiri-begrebet i studieområdet, htx
- Om forholdet mellem elevens problemformuleringen og opgaveformuleringen i SOP (HTX)
- Eksempel på Studieplan på htx - efter ny ordning - seks eksempler på SO-forløb, som kan bruges i alle studieretninger på htx og relaterer sig til de obligatoriske temaer i kernestoffet. Se desuden skema for progression i tværgående studiemetoder – uddybning af studieplan for SO.

Desuden en FAQ til SOP:

<https://emu.dk/htx/studieområdet/fag>

Husk FIP i marts!

Jeg minder om, at der afholdes FIP-kursus i kommunikation og it torsdag den 12. marts 2020 i Odense, som har fokus på erfaringsopsamling – og kommer med ideer til fremadrettet praksis. I år, hvor studieområdeprojektet og eksamensprojektet står for døren, er det især fagets metoder og empiri, der er i fokus. Mere følger!

Tilmelding: <https://www.gl.org/kurserogarrangementer/Sider/kursusdetaljer.aspx?courseId=2227>

Hvis I har yderligere spørgsmål er I altid velkomne til at kontakte mig på mimi.olsen@stukuvn.dk

Med venlig hilsen
Mimi Olsen
Fagkonsulent